

"UKRAINIAN LABOR NEWS"
 Printed and published weekly by the Workers and Farmers Publishing Association, Limited, a joint stock company, incorporated under the laws of Manitoba, at its head office and place of business, at the corner of Pritchard Avenue and McGregor Street in the City of Winnipeg, Manitoba.
 M. Popovich, Secretary.
 Subscription per year \$4.00
 Telephone: J. 1465.

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ"
 газета для робочого люду — виходить три рази на тиждень у вівторок, четвер і суботу.
 Видав. Робітничо-Фармерське Видавнє Товариство, інкорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Укр. Роб. Домі, на розі вулиць Прічард і Макгрегор, у Вінніпегу, Ман. М. Попович, секретар.
 Передплата на рік \$4.00
 Адреса:
UKRAINIAN LABOR NEWS
 Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada

ПАТРІОТИЧНА РОБОТА.

Був час, коли навіть українські патріоти встидалися доносів. Це не значить, що вони не доносили поліції на недобрих їм робітників; вони доносили, але крилися з цим своїм фактом. Тоді вони з доносима ходили ще задніми дверми, оглядаючись, чи хто не бачить. А кої пізніше це такі виявлялось, вони відпекувалися, обурювалися, бога за свідка кликали.
 Канадійські Українці пригадують собі, як кілька років тому назад відпекувалися на шпальтах "Укр. Голосу" ректор саскатувської бурси ім. Могіли, Стечишин, від того, що він наговорив кореспондентів саскатувської буржуазної газети на організованих українських робітників в Саскатуні та їх диточу школу. Від того часу українські патріоти еволюціонували в доносач на українських робітників. Тепер вони з доносима не тільки не криються, але вважають це за честь собі, навіть за героїство. Бредливі доноси на організованих українських робітників і фермерів стали тепер одною з найважливіших рис їхнього патріотизму.

Український Народний Дім в Мус Джо, о той самий, в якому православною епископа самі такі патріоти обкидали яйцями, гнідою городинною, в якому п'яна братія навіть поліція набрала та відтак тягалася по судах, ота "нагодна, освітна інституція" вирядила в середу, 24. лютого, делегацію до англійської буржуазної газети "Таймс" в Мус Джо і до офісу ріджайської газети в Мус Джо, "Лідер", з доносом на організованих українських робітників і на Укр. Роб. Дім тої місцевості.

Ця високо-патріотична делегація складалася з трох осіб: Джана Васлея, Алека Белмаса і Стіва Швеця. Вона патріотичними устами Джана Васлея заявила в офісах цих газет, що Український Народний Дім в Мус Джо збудований на чисто демократичних принципах для того, щоб поборювати "червоних собак, які хотять знищити країну". Ці "червоні собаки", сказала вельми шановна делегація українських патріотів, гуртуються в Укр. Роб. Домі, де вони "проповідують більшовицькі ідеї і практикують культ Леніна". Багато наговорили та делегація, наговорили такого, чого не сказав ще на організоване робітничо сам капіталіст. Не сказав не тому, що любить організованих робітників, але не сказав з самоповаги, з чести перед людьми. Ніхто не чув ще, а тим більше не читав в буржуазній газеті, щоб канадійський капіталіст називав робітників собаками. Навіть власність тої фабрики чи копальні, робітники якої вишли на страйк, такого не скаже кореспондентів газети, він не назве робітників собаками. А от розпечезана, туполоба українська патріотична братія — назвала. Назвала ченних організованих українських робітників в Мус Джо публично, в англійській газеті, "червоними собаками" і тим виставила свідомість своєї нічкестности і морального убожества.

Всюди, на всіх патріотично-буржуазних перехрестях, українські патріоти ідепо кричать про велику українську націю, якої демократія ніде по людські не трактує, не хоче її визнавати, не хоче її розуміти і видає на поталу іншим народам, а навіть в Канаді дивиться на Українців, як на людей відсталих, як на "галішенив". Часто можна бачити такі скарги та нарікання в українській патріотичній пресі. Нічого дивного. Самі собі ні панове випилюють свідомість морального упадку. Шанують себе людина ніколи не назве другої людини собакою, а от делегація "народної освітньої інституції" назвала робітників своєї нації "червоними собаками" перед масовою англійською публікою. Що подумав кожна розумна людина, перештавши це? Що подумав редактор чи репортер тої самої газети про людей, що одні других називають собаками? Для нас не важно, по ті люде подумали, але ті, що плачуть, що українська нація уполіснена, що демократія не хоче її визнавати — хай обдижувать. Вони самі себе виставляють перед тою демократією не як люде, але як собак і вона їх відповідно трактує. Бо як каже пословиця: вола лаяють за роги, а чоловіка за язика. Назвали ви самі себе собаками, за таких вас будуть мати. А ченні, організовані робітники ні доносима патріотів, ні їх висловами не зражаються, бо знають що це за люде. Кожний, хто гавкає перед кимсь на другого, виконує собачу роллю.

ЗАМІТКИ НА ТЕМИ ДНЯ.

ЗА ЦАРСЬКЕ ЗОЛОТО — ПЛУГИ І ТРАКТОРИ.

Російські царі, царини й царенята, князі й княженята, "резиночучи" з самодержавія, лишили по собі спадщину в золоті та рідких дорожочностях на суму 300 мільонів доларів.
 Радянський уряд зібрав ці всі дорожочности і зробив з них виставу, на яку поїхали дивитися любителі цього "призренного" металу з рідких країн: з Франції, Німеччини, Злучених Держав, Англії, Канади.
 Засвербліли руки в торговців, коли вони побачили емеральди, діаманти і рідкі інші дорожочні бурші царські "деми". І не дивлячись на те, що рідкі смітнички царки в Парижі — Кирил та Миколи сказали, що хто купить ті дорожочности, то вони їх сконфісують, французькі, американські та англійські ювеліри нагонять ціну одні другим на це золото.
 А радянська влада каже: нагоньте панове, нагоньте! Вам потрібні бластели й корони, а нам потрібні машини й трактори.
 А царські Кирилки та Миколки на парижських смітничках кукують.

БРІЯН ПШОВ В ДУБИНУ.

Бріян, прем'єр Франції і цілий його кабінет міністрів зренигував. Не по добрій волі він це зробив. Франк, який знову покотився в долину, потягнув за собою Бріяна саме в ту хвилину, коли він хотів його стримати.

Бріян саме зібрався їхати в Женеву, до Ліги Націй, боронити Польщу, Еспанію і Бразилію перед Чемберсліном. І не тільки перед самим Чемберсліном. Німецький кронпринц також переїхав вже в Швайцарію в суєдство до Ліги Націй. Кажуть, що він хоче просити Лігу Націй, щоб вона, "самовизначуючі" рідкі нації, самовизначила вже заразом і бувшого кайзера Вільгельма і випустила його з Голандії коли вже не в Німеччину, то в Еспанію. В Голандії клімат для него дуже не сприяючий. Кайзер каже, що дая його здоров'я багато ліпший фашистський клімат Пріма де Рівєри, еспанського диктатора.

Кайзера певно кортить тому під диктатуру фашистського генерала, що там можна підробляти франки.
 Чудернацька вона, ота політика з франками! Тоді, як фашистські князі й генерали інших країн підробляють франки, швидкують ними, то у вітчини франків, франки скидають уряди.

ЗВИЧАЙНА СОБИ ІСТОРІЯ.

Поліція в Дромгелер почала тепер частіше пробувати свій свій зброї на робітниках. Підчас страйки в Дромгелер в літі-1925 р. поліція прострїляв молодого хлопця за шкетування, а ось недавно того хлопця ще засуджено (умовно) в Келгарі на шість місяців вивини.

А в суботу, 20. лютого, сталася в Дромгелер цілком інкаша подія, жертвою якої вийшов також майнер — Нолап по назвику. Нолап, ветеран світової війни, член відділу ветеранської організації в Дромгелер, член римо-католицької парохії св. Антона, був зв'язаний з двома буржуазними клубами в Дромгелер, був членом Юнайтед Майн Воркерс оф Америка вже по смерті її 18. дистрикту, був вірний Шерманів прибічник, якому допомагав організувати під час майнерського страйки минулого літа скебів, одним словом був чоловіком демократичним. Будучи у "веселому настроєві", він підав око фермерові і за це його було арештовано. В поліції він почав аргументувати з поліцаєм МекКіном з приводу його арештування. І ось під час такого аргументування, поліцай вихопив револьвер і застрїлив його майнера на місці, тати в поліції.

Що про це більше писати? Майнера поховали, а поліцай арештували. Над ним колись ще буде суд.

А минулого року, як поліцай прострїляв майнера, то арештували не поліцай, але прострїленого. І недавно в Келгарі судили не поліцай, але такі — прострїленого.

Чому воно так, я не знаю. Можливо тому, що той молодий прострїлений майнер належав до страйкерів, а цей застрїлений до скебів. На майбутнє поліцаїні — повинні бути обережні і щоб уникнути арештування, повинні вибрати для стрїляння майнерів сезон — час страйки.

Робітник.

СУДЯТЬ ЗА БОГОХУЛЬСТВО.

(Докічення.)

Агностики — це лише відмінок культури капіталізму, які не пасмілюють увести собі форму суспільства, що не мала-б пануючої, власницької класи, і тому її не насмілюються увести собі ясно всесвіт, який не має пануючого, все-посідаючого бога вогрі.

Агностики бачить всесвіт в цій самій формі, в якій його бачить віруючий в бога — він бачить світ як піраміду, де висискувані маси знаходяться під сподом, але каже, що піраміда вноситься так високо в хмарах, що він не може бачити, чи там на верху є бог, а "чи щось інше".

Але-ж бо "богохульств" в данім випадку — комуніст.
 Його погляд на всесвіт є поглядом історичного матеріалізму. Після комуністичного, марксистського погляду всесвіт не є відбитком переходячих (минованих) форм суспільних установ, форм, за яких велика маса стало поневоленних робітників знаходиться на дні, під довгоглядною пірамідою авторитету вогрі. Марксизм змагає до повалення системи висиску і панування над масами вищої людської керуючої класи. Він ясно бачає суспільство, в якому не буде вишнього людського авторитету і він не плекає містичної уяви про "святий авторитет" на подобу людських правителів. Диктатура пролетаріяту не відбивається в містичній системі. Марксист знає, що система вишнього авторитету в суспільстві є тимчасовою, а не вічною системою, і його наука на матеріалістична філософія стає сильним знярадям в його руках що до допровадження до тієї зміни. Він знає, що зі зникненням класового суспільства, зі зникненням всілякої потреби в державній авторитеті (навіть, вквешті, зі зникнення потреби мати державний авторитет робітничої держави), тоді неминує зникнуть форми релігійного вірування, всі поянтия правління, керівництва над людомством з боку якоїсь містичної уяви (прообразу) людських правителів.

Марксист, комуніст, помагає звільнити робітничу класу з забобонного розуміння всесвіту, тим самим дипломагуючи робітникам звертати їхню енергію на те, аби визволились з під панування капіталістичної класи. Тому то Антона Бімбу титяються перед суд, як богохульника.
 Але величезні зміни, які відбуваються в матеріалній основі продукції, відбуваються тепер бунтами, невдоволеннями навіть в буржуазних світових релігійних формах. Супречности в нутрі капіталістичної системи викликають такі конфлікти, як "суд над еволюцією" в Дейтон, Швідка індустріалізації відсталих південних степів викликує конфлікт з метою заведення відмінків (ріжних) релігійних забобонів, що є вигідніші для висискування робітників в науково ведених фабриках.
 Росправа проти Бімби, це до певної міри другий "Дейтон, Тенесі".

Але росправа проти Бімби рівнож є відмінною від росправи, що велась в Дейтоні. Дейтонський процес був боронений з точки зору псевдо-раціональних відтінків релігійної забобонности, що пробують пристосувуватись до революційного вчення Дарвіна. Дейтонський процес був зразком хитких і викрутасних махінацій "агностицизму", який стремить не до підкопання "божого" авторитету, а до перенесення його на певніший грунт. Але в процесі Бімби в-Броктоні таких викрутасів немає.
 Бімба залеречував існування найвищого фабриканта, і всі дрібні фабриканти черевиків з Месечузетс, їхні попи і провідники та етичні культуртрегери з імсти кидуються на Бімбу.
 В цім процесі революційний робітник, Бімба, не прохає буржуазії прийняти революційну матеріалістичну філософію — неможлива гадка — але настоює на праві покористуватись свободою слова, яку буцім то, капіталістична "демократія" дає навіть робітничій класі.
 З цієї росправи проти комуністичного редактора робітників повинні багато навчитись про ідеологічну надбудову буржуазного суспільства, яка помагає тримати робітничество сліпим в неволі.
Роберт Майнор.

Коли переїдете з одної місцевості до другої або перенесете з одного помешкання до другого, то не забудьте повідомити зараз нашу адміністрацію, аби змінити Вашу адресу. При цім не вистарчить подати тільки нову, але конше потрібно подати і стару Вашу адресу.

ДО СПРАВИ ВИЗНАННЯ РАДЯНСЬКОГО СОЮЗА ЗЛУЧ. ДЕРЖАВАМИ.

Ще в цьому році може прийти до визнання Радянського Союзу Злученими Державами, помімо того, що ні конгрес, ні сенат не змагають до цього визнання. Визнання не прийде з цього жерела. Скорше всього воно буде вимушене економічними умовами. Тепер в конгресі є два законопроекти про визнання: одін вніс конгресмен Бергер з Висконзана, а другий — конгресмен Сабат з Ілінойс; в сенаті вніс подібний законопроект сенатор Бора.

Сумнівним є, чи навіть розбиратимуть ці законопроекти на теперішній сесії, хіба зайшло би щось несподіване і не-предбачене в міжчасі. Найбільшу опозицію до визнання виявляє з поміж всіх членів ролінні Кулджа Герберт Гувер, міністер торгівлі. Гувер веде безнастанну кампанію й пропаганду, пробуючи звести на ніщо кожне нове досягнення радянської влади. Воно й зрозуміле, коли пригадати цей факт, що Гувер, як агент британських підприємств на чолі з Укргартом, вложив багато мільонів доларів в епісейські копальні золота в Сибірі ще перед війною. Там вже було побудовано 300 миль залізної дороги для кращого використання копальні. З початком війни 1914 року і як вибухла більшовицька революція 1917 р., то все це Гувер з своїми приятелями втратив. Від тоді Гувер тільки й мріяв про повалення радянської влади та про повернення йому його майна який небудь приверненням монархістичним режимом. Але річ в тім, як то многі признають, що Гувер не являється керуючою силою в кабінеті Кулджа. Це місце займає А. Мелон з Пітсбургу, міністер фінансів, який щойно змінив свою позицію через переведення податкового закону, корисного для великих фінансістів.

Мелон теж не любить Радосюзу. Але його розсудливість вдержати при владі республіки і недопустити до застою і кризи в промисловості. Тут панує погляд, що промислова депресія, передсказана для наступної осені, і зими, може дати про себе чути ще літом. Це означає велику армію безробітних, що зовсім не вигідне для осінньої виборчої конгресової кампанії. Знова-ж Злучені Держави вже тепер роблять значний бізнес з Радянським Союзом. Це підбадьорило Німеччину збільшити її економіку в американській промисловості й тим самим відвернути "тяжкі часи".
 Одна група реакціонерів державної машини, включаючи й цих сенаторів, що будуть перебиратись цього року, буде поборювати плян Мелона. Між ними сенаторами знаходяться Смут, з Юти, Водсворд, з Нью Йорку; Варсон, Індіані; Ернст, з Кентокі; Куміс, з Фіва; Шортлідж, з Каліфорнії і Ботлер, з Месечузетс.
 Вони хочуть злякати всіх і вся більшовизмом в надії, що це допоможе їм позіставати при владі. Тимчасом визнання радянської влади поспеува-б виконувати роботи секретарства, податку такі "причини", з яких малі діти сміялися-б. Не криймося, товариші, але говорім про щирість. Не робім себе такими, якими ми не є і других товаришів не дурім. Всі ви подали "причини", але ані один не хотів сказати по щирості, себ-то дійсну причину, що "я не вмюю добре писати і, що мені соромно, аби мені показували такий самий робітник, як і самий, як писати". Я є один із вас і причина моя, чому я відказався є та, що я не є здібний до такої роботи. Однак, коли вже всі відказалися, то я прийму на себе і буду старатись виконувати по моїх змогах. Що не зможу самий, то владасю до старого секретаря.

Так закінчено справу секретаря.

КЛАСОВЕ СПІВРОБІТНИЦТВО В ЗАХІДНІЙ ЕВРОПІ.

Френк Годжес, секретар Інтернаціональної Майнерської Юнії запропонував міжнародне об'єднання вуглевих власників кількох окремих країн, щоб в цей спосіб допомогти британській вуглевій кризі. Цю пропозицію широко вітає газета німецьких баронів з Руршину і організаторів соціал-демократичної "Форверте".

В органі німецької братньої партії, тов. Е. Людвіг, вказує, як пляни цих "об'єднувачів" виторують нові реформістські ілюзії між робітниками, дурячи їх надіями на "мир" через об'єднаний фронт з капіталістами. Пропозиція Френка Годжеса зродилася з інтернаціональної вуглевої кризи, яка особливо гостро відчуваться в Англії і Німеччині.
 Помімо державних субсидій, кількість вугілля в Англії після 1925 р. постійно зменшувалась. З боку майнерів загрожують розпучлива боротьба. Субсидії кінчаться з днем 13. квітня і капіталісти домагаються довгих годин і зниження платні. Майнер-ж домагаються націоналізації копальні.
 Німецькі вуглеві власники були "раціональні" і вже вигнали з роботи десятки тисяч майнерів. Це означає, що інтереси німецьких і англійських вуглевих баронів є суперечні. Одні і другі ведуть завзяту боротьбу коштом майнерів. Як раз саме цю конкуренцію й хоче знести Ф. Годжес. Одначасно він хоче знести й класову боротьбу. Це їде в парі з призначенням Бритійської Вуглевої комісії, яка пропонує створення вуглевого синдикату.

Годжес хоче тепер довести до розуміння між німецькими вуглевими баронами і англійським вуглевим тростом. Від загрожуючої монополізації цін він відгетькується оцією фразою: "Я менше лякаюсь тростів ніж анархії і хаосу".
 Розуміється, що німецько-англійський синдикат не може нічого порадити з капіталістичним хаосом. Зменшенням німецько-англійської конкуренції ще аж ніяк не направить лиха; тут зараз цінні їдуть в гору, а це знову спровокує цілові війни з боку інших країн, що є змушені купувати вугілля. Спір між вуглевими капіталістами аж ніяк не означатиме знесення капіталістичної анархії; не означатимуть цього й конфлікти, що повстануть наслідком підвищення цін.

Німецький реформіст Лодлер дає вислів тим самим реформістичним ілюзіям у слідуючих словах: "В інтересі майнерів є аби гострим конкурентним боротьбам на світовім ринку запобічи, бо вони (майнері), як слабша група, мають поносити кошти. Але інтернаціональна організація у вуглевій промисловості може існувати лише тоді, як вона зарівно обслуговуватиме інтереси вуглевої промисловості, майнерів і консументів".

Це є класове співробітничество, національне і інтернаціональне, висловлене в зрозумілих словах. Не дивися, що німецькі юнійні бюрократи ставлять своїх амер. братів за візирь. Майнерські боротьби, що тепер тривають або загрожують вибухнути в Америці, Англії і Німеччині, являються вистарчаючими показниками проти цієї реформістської ілюзії. Є лише єдині засоби, якими можна справитися з кризою, каже товариш Людвіг. Цим є

націоналізація вуглевої промисловості, ведення її під контролем організованого робітничства і міжнародне порозуміння майнерів та тісне співдіяння їх з їхніми класовими братами всіх країн.
 Ф. М.

З ЩОДЕННОГО ЖИТТЯ.

БЕЗ МУКИ НЕМА НАУКИ.

Вже всіх повноскли і ніхто не хотів прийняти.
 — Я дякую.
 — Я невмюю писати, неграмотний.
 — Я немаю як...
 — Я вечеряю занятій...
 — Я думаю будувати хату цього року...
 — Я не добре себе почуваю.
 — Я вже маю на собі — чеки підписую...
 — А що з вами?
 — Ви знаєте, товариші, що я вже три роки секретарюю і я не тому відказуюсь, що не хочу, але бажаю щоб і другі товариші познайомилися із цєю роботою.
 — Це правда, — potwierдив голова. — А чому ви, товариші, не хочете прийняти?
 — Моя жінка може виїде цього року до Злучених Держав...
 — А ви?
 — Я... не думаю тут довго бути.
 — Товаришу голова! Мене вносилі також, але я ще не подав причини, чому я відмовився. Справа маєть так: товариші замість сказати, що можливо вони не зможуть виконувати роботи секретарства, податку такі "причини", з яких малі діти сміялися-б. Не криймося, товариші, але говорім про щирість. Не робім себе такими, якими ми не є і других товаришів не дурім. Всі ви подали "причини", але ані один не хотів сказати по щирості, себ-то дійсну причину, що "я не вмюю добре писати і, що мені соромно, аби мені показували такий самий робітник, як і самий, як писати". Я є один із вас і причина моя, чому я відказався є та, що я не є здібний до такої роботи. Однак, коли вже всі відказалися, то я прийму на себе і буду старатись виконувати по моїх змогах. Що не зможу самий, то владасю до старого секретаря.

Так закінчено справу секретаря.

Якийсь час новий секретар дуже мучився. Пому навіть полами силуюсь, що він писав.
 Протоколи його інші сяк-так. Дивися на попередні та і собі пристосовувався до них. З листами, звітами, оголошеннями та іншими справами було прикро.
 Зайшов до старого секретаря.
 — Ось лист до ЦВ.К. і мара його знає, як сформувані! Всі відмовилися від цієї роботи, а як написати треба шонебудь, то спихають все на мене. Хай секретар відішше, хай секретар і т. д.
 Старий секретар дав вказівки, як треба писати до ЦВ.К., дописи до газети, звіти й оголошення.
 — Не знаю, де треба давати протипки!
 — Пусте, аби була форма і зміст!
 — А наголовки до дописів?
 — Навчися. Як будеш мати що писати, то найдеш і наголовков. Побільше читай книжки, читай газети, пригадайся, спостерігай.
 Мучився ще якийсь час молодий секретар. Найбільше над наголовками дописів. Багато разів, коли писав допис, то просив редакцію, аби вишуквала для них наголовки.
 Пізніше вже й самий надавав своїм дописови наголовков.
 Так проминуло близько рік. Сьогодні цей товариш один з найкращих і активніших членів. Дуже добрий секретар. Писає не лише дописи про свою місцевість, але також і статті по громадських питаннях, дає лекції, говорить на рідких мінтингах та святах. Це тому, що він був отвертий, щирий та хотів вчитися.

Драпка.